

Marko Lauronen

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN MUKAISEN TOIMINNAN MUUTTAMISESTA

Kullanhuuhdentalupahakemus

Hakijat: Marko Lauronen

Muut hakijat: Antti Lauronen, Seppo Mauno, Marko Touru, Sami Touru

Vireilletulopvm: 18.10.2017

Hakemuksen tarkoitus: Voimassaolevan kullanhuuhdentaluvan mukaisen toiminnan muuttaminen lapiokaivusta koneelliseksi kullanhuuhdonnaksi. Kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan kullanhuuhtojan on haettava kullanhuuhdentaluvan muuttamista, jos kullanhuuhdonta koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulusta tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy kaivoslain (621/2011) nojalla edellä mainittujen hakijoiden hakemuksen toiminnan muuttamisesta. Tällä luvalla jatketaan kyseisellä lupatunnuksella annetun kullanhuuhdentaluvan voimassaoloa.

Perustelut: Hakijat ovat osoittaneet, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen (liite 3) perusteella hakemuksen hyväksymiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Kaivoslaki (621/2011) 45 § ja 50 §.

Kullanhuuhdentaluvan haltijoilla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 2,0 ha

Alueen nimi: Vanhan Kultra

Sijainti: Sodankylä, Tankajoki, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa, metsätalousalue.

Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2)

Päätöksen täytäntöönpano

Kullanhuuhdentalupa perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos kullanhuuhdentalupa perustuvat toimenpiteet edellyttävät muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Hakija on hakenut lupaa toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tämän lupapäätöksen ehtoja noudattaen. Kaivosviranomaisen ei myönnä lupaa kaivinkoneella tapahtuvan kullanhuuhdonnan aloittamiseen ennen tämän lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Lapiokaivua alueella voi harjoittaa aiemman lupapäätöksen mukaisesti. Lisäksi vesistön ulkopuolella tapahtuvaa imurikaivu voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta tämän lupapäätöksen ehtoja noudattaen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 169 §

Alueella ei ole kaivosviranomaisen tietojen mukaan aikaisemmin ollut koneellista kullanhuuhdontatoimintaa tässä mittakaavassa.

Toimeenpanomääräystä ei lähtökohtaisesti voida myöntää koneelliseen kullankaivun harjoittamiseen, sillä lyhytaikaisenkin toiminnan vaikutukset ovat merkittävät.

Koska alueella on käsitelty maata aiemman luvan nojalla, ei toiminnan laajentaminen vesistön ulkopuolella tapahtuvaan imurikaivuun aiheuta lupaehtojen mukaisesti toimittaessa alueella sellaisia muutoksia, että se tekisi mahdollisen muutoksenhaun tarpeettomaksi. Ennen toiminnan aloittamista luvan saajan on varmistettava toimivaltaiselta viranomaiselta mahdollisen ympäristöluvan tarve.

Lupamääräykset

Päätöksen voimassaolo:

Tämä päätös ei muuta kullanhuuhdentaluvan voimassaoloaika. Lupa on voimassa 18.5.2017 annetun päätöksen mukaisesti 19.6.2027 saakka.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika määräytyy alkuperäisen lupapäätöksen mukaan.

Menetelmät:

Tämä lupa oikeuttaa koneellisen kullanhuuhdonnan suorittamiseen alueella. Vuotuinen kaivumäärä on enintään 20 000m³ kaivukaudessa.

Perustelut: Lupahakemuksen mukaisesti. Toimintaan tarvitaan myös ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa

Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kultanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiirille. Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on pidettävä kultanhuuhdonta-alue sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on merkittävä kaivukuopat heijastinkepein. Alueelle ei saa sitoa naruja tai muuta vastaavaa kuoppien merkitsemiseksi. Toiminnassa on huomioitava alueen läheisyydessä sijaitseva poroaita, joka ohjaa paliskunnan porojen kuljettamista poroaidalle. Toiminta on tarvittaessa hetkellisesti keskeytettävä, mikäli toiminta alueella haittaa kyseisen poroaidan käyttöä. Kaivukausi on päätettävä vuosittain 1.10. mennessä. Kaivumontut ja muut toimintaan liittyvät kaivannot on vuosittain tasattava ennen kaivukauden päättymistä siltä osin lupa-aluetta kuin ne sijoittuvat alle 250 metrin etäisyydelle kuljetusaidasta. Kullanhuuhdontaan käytetty välineistö on tämän alueen osalta kuljetettava pois tai kasattava selkeästi yhdelle alueelle kaivukauden ulkopuoliseksi ajaksi.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 50 §.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kultanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa.

Alue kuuluu Lapin paliskunnan alueeseen. Kaivosviranomaiselle toimitetun aineiston perusteella lupa-alueen läheisyydessä lähimmillään noin 200 metrin päässä lupa-alueen rajasta, alueen itäpuolella sijaitsee porojen kuljetukseen liittyvä aitarakennelma, jota hyödynnetään erityisesti syksyllä porojen kuljetuksessa erotusaitaan. Toiminnan ajankohta vaihtelee määrättyjen vuotuisten luonnonolosuhteiden mukaan. Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kultanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille sekä määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta.

Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Annetuissa lausunnoissa esiin tulleet saamelaiselinkeinojen harjoittamiseen ja saamelaiskulttuurin ylläpitämiseen liittyvät yksilöidyt asiat on otettu huomioon tämän luvan lupamääräyksissä.

Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kultanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsitellyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kultanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kultanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012)9 §.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 25 §.

Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on asetettava ennen toiminnan aloittamista 6000 euron suuruinen pankkitalletusvakuus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 107 §

Vakuus määräytyy kaivumenetelmän, määrän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella suunnitellaan harjoitettavan konekaivua ja alue on kohtuullisen helposti saavutettavissa.

Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 27 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdontalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdontaluvan haltijoiden saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 29 §.

Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta 18.5.2017 annetun päätöksen mukaisesti.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 102 §

Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

Luvan muuttaminen

Mikäli kullanhuuhdonta koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, on luvanhaltijan haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 69 §.

Luvan jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset alueella harjoitetun toiminnasta ja siitä, että alueella on edelleen edellytyksiä löytää kultaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 66 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 27 §.

Rakentaminen

Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta rakentamiseen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 26 §. Lupahakemuksessa ei ole haettu lupaa rakentaa kullanhuuhdonta-alueelle lain tarkoittamia rakennuksia.

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan Metsähallitukselta.

Perustelut: Maastoliikennelaki (1710/1995) 2 luku 4§

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä Sodankylän kunnan ilmoitustauluilla. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 28.5.2018

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin paliskunnalle 27.4.2018
Lapin paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta
- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 27.4.2018
Metsähallituksen lausunto 4.5.2018

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa asiassa pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallitukselta lausuntoa kullanhuuhdontaluvan muutoshakemuksesta HL2017:0007. Metsähallitus on antanut tästä samasta alueesta olleesta lapiokaivuna tapahtuvasta jatkokullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2017:0007 lausunnon 20.3.2017 (MH 1217/2017:06.07).

Tukes pyytää lausuntopyyntössään kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaiden oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan, huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut maankäyttömuodot.

Kullanhuuhdonta-alue sijaitsee Metsähallituksen hallinnoimalla metsätaloustoimien piirissä olevalla metsätalousalueella. Hakemusalueen pinta-ala on noin 2 ha ja vuosittainen koneellisesti käsiteltäväksi suunniteltu maamäärä on 20 000 m³ ja voimassaoloajaksi esitetään kymmentä vuotta. Hakemus on muutoshakemus lapiohuuhdonnasta koneelliseksi huuhdonnaksi. Hakijalla on samalla alueella muitakin hakemuksia koneelliselle huuhdonnalle.

Alue on Pohjois-Lapin maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M-1). Kaava ei rajoita haetun kaltaista toimintaa.

Alue sijaitsee poronhoitolain tarkoittamalla (848/1990) erityisellä poronhoitoalueella Lapin paliskunnassa ja saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitettulla saamelaiden kotiseutualueella.

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä tiedossa ko. alueen lähistöllä nykyistä maankäyttöä muuttavia suunnitelmia. Hakemusalueen läheisyydessä ei ole matkailun yritystoimintaa eikä erityistä virkistyskäyttöä. Alueella on harjoitettu metsätaloustoimintaa pitkään. Nykyisellään kullanhuuhdonta-alueen ympäröivät metsämaat ovat nuorta ja keski-ikäistä mäntyä kasvavaa kuivan ja kuivahkon kankaan kasvatusmetsää. Hakemusalueen metsämaaosa on käsitelty hakkuin luontaiselle uudistamiselle kymmeniä vuosia sitten ja alue on nuorta tasapuustoista mäntykasvatusmetsää. Kasvatushakkuita hakemusalueella on ollut v. 2007. Alueella ei ole suoritettu minkäänlaisia maanmuokkaustoimia, joten maapohja on hyvin luonnonmukainen.

Kullanhuuhdontaluvan haltija on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista ja haitasta. Kullanhuuhdonta-alueilla luvan haltija on velvollinen korvaamaan Metsähallitukselle aiheuttamansa puusto- yms. vauriot. Polttopuiden ottoon saa maksullisen

hakkuutähdeluvan. Kullanhuuhdontaan tarvittavan maastoliikenneluvan saa tarvittaessa Metsähallitukselta. Huuhdonta-alueen ulkopuolelle sijoittuvaan majoittumiseen tulee hakea lupa Metsähallitukselta. Hakija on ilmoittanut hakemuksessaan, ettei rakentamistarvetta ole.

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että itse hakemusalueella olisi arvokkaita luontokohteita, uhanalaisten kasvien ja eläinten esiintymiä, petolintujen pesintää tai tunnettuja kulttuuriperintökohteita. Metsähallitus toteaa kuitenkin samalla, että se ei tule tekemään alueella maastokartoituksia hakemuksen johdosta. Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei esimerkiksi ole kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet, kuten vanhat kullankaivun historiaan liittyvät jäännökset, tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallitus toteaa kuitenkin, että tällä hetkellä Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule myöskään tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei täten sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista kartoittamattomista ja vielä löytymättömistä kohteista.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Lisätietoa alueen mahdollisista vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin voi antaa Lapin ELY-keskus.

Kalaston osalta Metsähallitus muistuttaa, että kullanhuuhdonta on huomattava vesistöihin suoraan vaikuttava maankäyttömuoto. Kalaston osalta kaivutoiminta tulee järjestää siten, ettei alapuoliseen vesistöön pääse kalastolle ja muulle vesiluonnolle haitallisessa määrin liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-aineksien pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostusaltailla. Hakemusalue ei ole Tankajoen välittömässä läheisyydessä ja ei ole tarkoitus käyttää vettä kaivun alueen ulkopuolelta tai johtaa vesistöihin. Hakemusalueen vesipinnan taso on maastosta johtuen korkealla.

Metsähallitus pyytää muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen luvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että vesistöön ei pääse liettymistä ja rehevöitymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita
- Kaivukauden päättyessä jyrkät kaivantojen reunat on luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi porotaloutta haittaamattomalla tavalla
- Tiestön käyttöä koskee laki yksityisistä teistä (15.6.1962/358) ja tiestön käytöstä päättää tienpitäjä. Kullanhuuhdontalupa ei anna suoraan oikeutta tiestön käyttöön. Metsähallitus ei

yleensä rajoita teilläään kevyttä liikennettä, mutta raskaisiin kuljetuksiin on oltava Metsähallituksen lupa. Alueella oleva Metsähallituksen metsäautotiestö on heikkokuntoista. Metsähallitus ei vastaa tiestön huonosta kunnosta ihmisille ja kalustolle mahdollisesti aiheutuneista vahingoista. Erityisesti kelirikkoaikoina ja runsaiden sateiden aiheuttaman tien pehmenemisen seurauksena tien käyttöä tulee välttää kokonaan.

- Kullanhuuhdonta-alueelle Tankajoen länsipuolelta Siikaselästä johtava tiestö on yksityismailla. Metsähallituksella ei ole kulkuoikeutta ko. tiestöön. Mikäli kullanhuuhdontalupa myönnetään, on luvan saaja velvollinen hankkimaan kulkuaan varten luvan myös yksityisiltä maanomistajilta vastaten kulkemistaan itse
- Huuhdonta-alueelle mahdollisesti tarvittavat uudet kulku-urat on suunniteltava yhdessä alueen muiden kullanhuuhtojien kanssa, koska joudutaan kulkemaan muiden huuhdontalupa-alueiden läpi
- Puuston poisto on tehtävä kaivun etenemisen mukaan kaivukausittain etukäteen Metsähallituksen kanssa sopien. Puusto on korvattava

Hallituksen esityksessä kaivoslaista todetaan, että arvioinnissa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Metsähallitus arvioi, että porotalouden rakenteille kyseessä olevassa tapauksessa aiheutuu haittaa, koska rakenteita on lupahakemusalueella. Lapin paliskunnan väliaita menee hakemusalueelta noin 200 metrin päässä. Porotalouden TOKAT-paikkatietojärjestelmän mukaan alueella ei ole porojen erityisiä laidunalueita. Mikäli lupa myönnetään, on hakijan sovittava Lapin paliskunnan kanssa väliaidan huomioimisesta huuhdontatyössä.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 4.2.2015 (taltionumero 275, Saamelaiskäräjien valitus ympäristölupa-asiassa, joka koski koneellista kullankaivua) todetaan seuraavasti: ”Nyt puheena olevassa asiassa on kysymys pienessä mittakaavassa tapahtuvasta kullankaivusta alueella, jota käytetään tähän tarkoitukseen vain osa vuotta ja silloinkin tiukkojen lupamääräysten puitteissa. Sanotulla toiminnalla ei aiheuteta haittaa saamelaiskulttuurille ja vaikutukset saamelaisten perinteiselle elinkeinolle, kuten poronhoidolle, kalastukselle, metsästykselle tai ympäröivälle luonnolle jäävät hyvin paikallisiksi”. KHO:n päätöksen kohteena oleva kullanhuuhdontalupahakemus on HL2012:0057, Midas 2 ja pinta-alaltaan 3,4 ha.

Viitaten edellä mainittuun korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen sekä po. kullanhuuhdontahakemusalueen vähäiseen pinta-alaan ja ympäröivän alueen muuhun maankäyttöön Metsähallitus arvioi, ettei toiminnasta aiheudu haittaa yksittäisenä kohteena saamelaiskulttuurin harjoittamiselle. Puheena olevan luvan ja ympärillä olevien muiden kullanhuuhdontalupien ja hakemusten yhteisvaikutuksella voi olla paikallisesti haittaa

porotaloudelle, koska kaivumäärät ja koneiden käyttö lisääntyvät aikaisemmasta toiminnan määrästä alueella huomattavasti. Metsähallitus toteaa kuitenkin, ettei osaa arvioida haitan yhteisvaikutuksien vaikuttavuutta saamelaiskulttuurin harjoittamiselle.

Hakija esittää toimeenpano-oikeutta muutoksenhausta huolimatta ja myös toimeenpanolupaa lapiokaivun ja ns. kuivan maan imurikaivun osalta. Metsähallitus ei vastusta toimeenpanolupaa muutoksenhausta huolimatta.

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Sodankylän kunnalle 27.4.2018

Sodankylän kunta ei ole toimittanut lausuntoaan hakemuksesta

4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 27.4.2018

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 5.6.2018

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskuksen lausuntoa Marko Laurosen kullanhuuhtonalupahakemuksesta HL2013:0007. Lupaa haetaan Mäkäran alueella Vuotson kylässä sijaitsevalle huuhtonta-alueelle, jonka pinta-ala on 2 ha. Kyseessä on muutoshakemus, jolla haetaan lapiokaivuuluvan muuttamista konekaivuuluvaksi. Alueella on hakemuksen mukaan tarkoitus harjoittaa koneellista kullankaivua enintään noin 20 000 m³ vuodessa. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi.

Koneellista kullankaivua on tarkoitus harjoittaa yhdessä viereisten Kolmannet vuoret (HL2017:0024) ja Deadwood (HL2013:0023) kullanhuuhtonta-alueiden kanssa. Kaikki alueet ovat saman toiminnanharjoittajan.

Hakemuksen kohteena olevalla alueella ei ole voimassa olevaa ympäristölupaa. Alueelle on haettu ympäristölupaa (hakemus jätetty 18.10.2017), yhdessä saman hakijan Kolmannet vuoret (HL2017:0024) ja Deadwood (HL2013:0023) kullanhuuhtonta-alueiden kanssa. Alueiden yhteispinta-ala on noin 14 hehtaaria. Ympäristölupahakemuksen mukaan vuotuinen kaivuumäärä on maksimissaan 20 000 m³ näillä kolmella alueella.

Ympäristöhallinnon tiedossa ei ole huuhtonta-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä olevia uhanalaisia lajeja tai petolinnun pesiä. Lapin ELY-keskus ei näe estettä kullanhuuhtonaluvan myöntämiselle. Saman hakijan samalle alueelle vireillä olevia kullanhuuhtonalupahakemuksia tulisi kuitenkin käsitellä kokonaisuutena niiden yhteisvaikutusten vuoksi. Tämä olisi kaikkien osapuolten etu, niin toiminnanharjoittajan, asianosaisten kuin lupa- ja valvontaviranomaistenkin.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 27.4.2018

Saamelaiskäräjät ei ole antanut lausuntoaan hakemusta.

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseumo Siidalle 27.4.2018
Saamelaismuseumo Siidan lausunto 1.6.2018

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Saamelaismuseumo Siidalta lausuntoa Marko Laurosen, Marko Tourun, Antti Laurosen, Seppo Maunun ja Sami Tourun lupahakemuksesta HL2013:0007.

Saamelaismuseumo Siida on saamelaisalueella toimivaltainen viranomaisen arkeologisen kulttuuriperinnön sekä maiseman ja rakennusperinnön suojelun ja hoidon suhteen. Marko Laurosen, Marko Tourun, Antti Laurosen, Seppo Maunun ja Sami Tourun lupahakemuksella

HL2013:0007 Vanhan Kulta haetaan koneellista kullanhuuhtontalupaa 2 ha:n alueelle. Hakemusalue sijaitsee Sodankylän kunnassa, Vuotson kylässä, Siikaseläntien ja Tankajoen eteläpuolella, Tikkaharjujen ja Keltaojan välisellä alueella. Alueen rajalle kulkee pohjoisesta metsäautotie. Alueella on 1990-luvulta alkaen harjoitettu pienimuotoista lapiokaivua.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa lupahakemusalue on metsätalous- ja poronhoitovaltaista aluetta (M-1). Alue on Metsähallituksen hallinnoimaa metsätalousaluetta. Lupahakemusalue kuuluu saamelaisalueeseen ja on erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella sijaiten Lapin paliskunnan alueella. Kullanhuuhtontalupa-alueen läheisyydessä sijaitsee Lapin paliskunnan laidunkiertoaite, jota hyödynnetään erityisesti syksyllä kuljetettaessa poroja erotusaitaan.

Kysymyksessä on jatkolupahakemus tunnuksella HL2013:0007 myönnettyyn lupaan. Kullanhuuhtontalupa-alueita haetaan kymmeneksi vuodeksi konekaivulle 2 ha alueelle. Ensimmäisenä vuonna on tarkoitus tehdä koneellisesti tutkimukset ja koerikastukset. Varsinainen kaivutyö ilmoitetaan tapahtuvan 2-12. vuoden aikana ja maisemointi ja lopputyöt 13. vuoden aikana. Hakemuksessa ei ilmoiteta kaivukauden pituutta vuosittain.

Arvioitu vuosittainen kaivumäärä on enintään 20 000 m³. Kaivu tulee tapahtumaan tutkimuksen sopivaksi osoittamilla paikoilla alle 20 tonnin tela-alustaisella, ympäröivällä kaivinkoneella. Mahdollisuuksien mukaan voidaan käyttää myös pienempää konetta. Hakemuksessa mainitaan, että alueen muidenkin lapiokaivajien on tarkoitus uudistaa kaivutapaa ja ryhtyä käyttämään konetta. Alueen kaivajat pyrkivät yhteistyöhön siten, että yhdellä tehokkaammalla koneella avustetaan kaikkia toimijoita, ja varsinainen kullanhuuhtontatyö tehdään keveämmillä koneilla, esimerkiksi 2-14 tonnin kaivinkoneilla. Prosessin vesi on täysin kiertovettä,

kiertonopeudella 3000l/min. Yhtä aikaa kaivun alla on enintään vuosittainen kaivualue ja tarvittavien vesialtaiden tarvitsema pinta-ala.

Hakija pyytää kaivosviranomaista huomioimaan AVI:n ympäristölupia koskevan linjauksen, jonka mukaan pilaantumattoman, maisemointiin käytettävän maa-aineksen väliaikainen läjitys ei muodosta sellaista kaivannaisjätteen jätealuetta, josta olisi laadittava erillinen jätehuoltosuunnitelma tai annettava vakuus. Hakija vetoaa siihen, että ympäristölupahakemus ja -päätös sisältävät vastaavat tiedot. Hakija pyytää kaivosviranomaista määräämään toimeenpanon muutoksenhaun varalta pääpäätöksen yhteydessä, koska epäilee asiasta valitettavan.

Kullanhuuhdentalupa-alueella ei ole suoritettu kulttuuriympäristön inventointeja. Alueelta ei näin ollen tällä hetkellä tunneta muinaismuistolaililla suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita arvotettuja kulttuuriympäristökohteita. Lähin tunnettu muinaisjäännös, pyyntikuoppaketju Tikkalampi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000011731) sijaitsee alueesta noin 2,5 km etelään.

Kyseessä on uusi koneellisen kullankaivun hakemus. Aiempi lupa on ilmeisesti ollut lapiokaivulle (aiempaa päätöstä ei ole 31.5.2018 saatavissa), ja nyt lupa muutetaan koneellisen kaivun hakemukseksi.

Lupahakemusalueetta HL2013:0007 ympäröivät useat voimassaolevat luvat sekä vireillä olevat kultanhuuhdentalupahakemukset, joista HL2017:0024 Kolmannet Vuoret (6,9 ha) on myös Marko Laurosen, Marko Tourun ja Seppo Maunun nimissä. Kyseiset lupahakemusalueet toimivat yhdessä kullankaivualueen HL2013:0023 Deadwood kanssa mm. käyttäen yhteistä kaivinkonetta. Hakijalla ei ole hakemuksen mukaan voimassa olevaa ympäristölupa, vaan se ilmoitetaan toimitettavan myöhemmin yhteisenä lupahakemusalueiden HL2017:0024 Kolmannet vuoret ja HL2013:0023 Deadwood kanssa. Hakemukseen ei ole liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Yksittäisenä lupahakemusalueena HL2013:0007 ei tässä laajuudessa uhkaisi eikä vähentäisi alueen kulttuuriperintöarvoja. Kuitenkin kyseiselle hakemusalueelle on muodostumassa uusi laaja koneellisen kullankaivun alue, jota koskevat hakemukset tulevat käsiteltäväksi yksi kerrallaan. Saamelaismuseo Siida toteaa, että kultanhuuhdentalupahakemusten kokonaisvaltaiselle tarkastelulle on selkeä tarve tilanteessa, jossa yksittäiset, pinta-alaltaan pienet huuhdonta-alueet käytännössä muodostavat suuren yhtenäisen alueen. Suuruudeltaan enintään 7 hehtaarin vierekkäisiä kultanhuuhdonta-alueita tulisi voida käsitellä laajempina aluekokonaisuuksina, esimerkiksi jokilaaksoittain tai muuten alueittain, jotta

kullanhuuhdonnan, etenkin koneellisen kullanhuuhdonnan kokonaisvaikutuksia voidaan arvioida maiseman ja luonnonympäristön kannalta.

Saamelaismuseo Siida kehottaa TUKESia vastaavana lupa- ja valvontaviranomaisena käsittelemään kullanhuuhdontalupahakemuksia alueellisina kokonaisuuksina ja arvioimaan niiden yhteisvaikutuksia kyseisen alueen kulttuuriperintöön ja luonnonympäristöön ja erityisesti maisemaan.

Kaivoslain (168§) mukaan kullanhuuhdontalupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Saamelaismuseo toteaa, että kaivosviranomaisen ei tule myöntää lupaa lupapäätöksen mukaisen toiminnan aloittamiseen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Kaivoslain 169 §:ssä on todettu, että kaivosviranomainen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista taikka kullanhuuhdontalupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Perustelut määräykselle esitetään kyseisen lupamääräyksen ohessa.

Muut esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä

Päätösmaksu

Päätösmaksu 300 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille ja paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Pasi Molkoselkä, puh. 029 5052 133, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Terho Liikamaa
Ryhmäpäällikkö

Pasi Molkoselkä
Ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)

Liite 3. Selvitys kullanhuuhtontaluvan muuttamisen edellytyksistä

Liite 4. Muistio maastokatselmuksesta

Liite 5. Ohjeet vakuuden asettamiseen

Liite 6. Panttaussitoumus

TIEDOKSI

Lapin Ely-keskus

Lapin paliskunta

Metsähallitus

Saamelaiskäräjät

Saamelaismuseo Siida

Sodankylän kunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 250 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

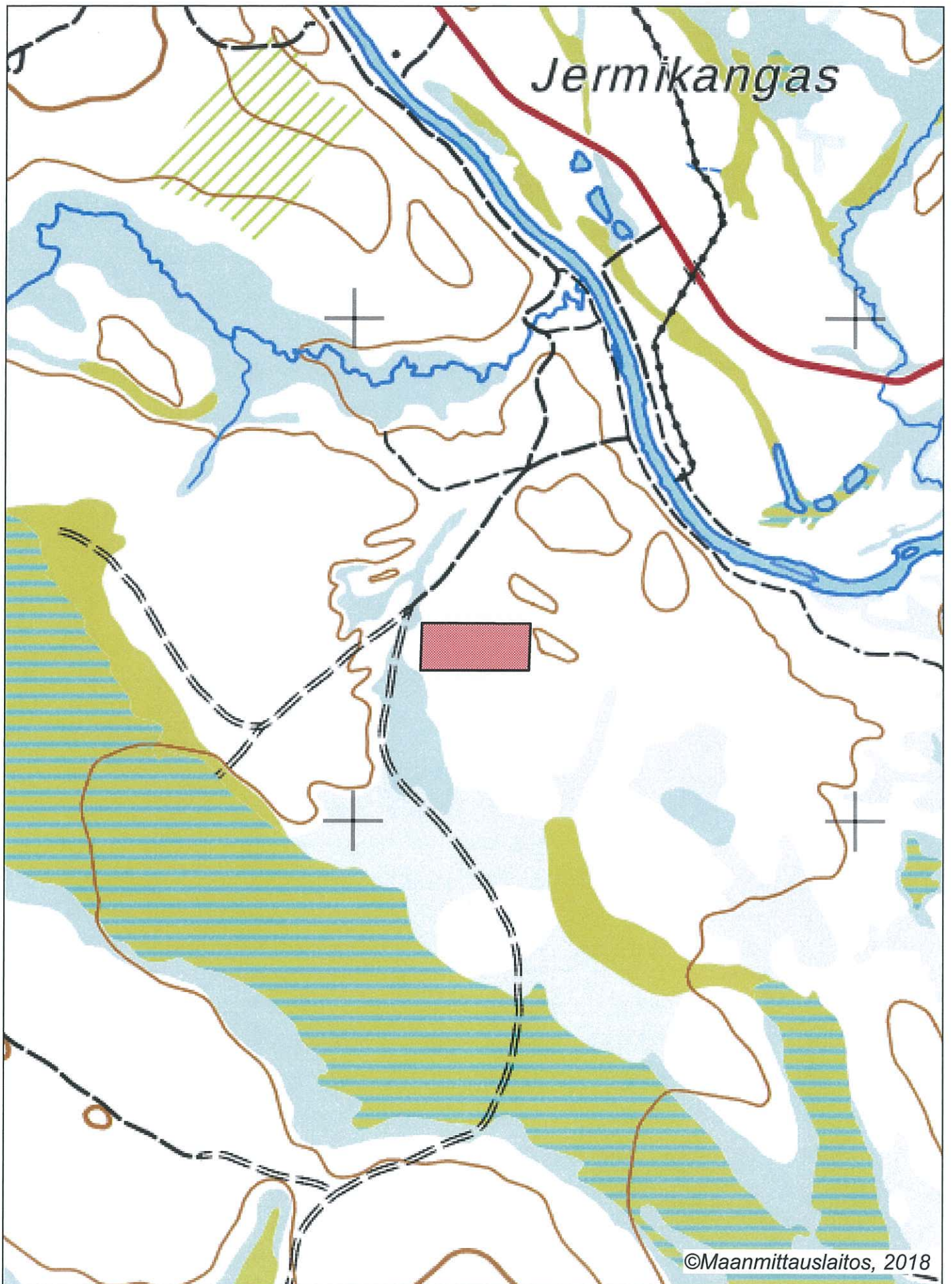
Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Lupa-alueella tai sen läheisyydessä ei ole retkeilytarkoitukseen käytettäviä reittejä tai rakenteita

Lupa-alueella ei ole poronhoitoon liittyviä rakennelmia. Alueen itäpuolella noin 200 metrin päässä on Lapin paliskunnan laidunkiertoaita, joka on huomioitu lupamääräyksissä.

Metsähallitus myy metsästyslupia lupa-alueelle ja sen läheisyyteen. Lisäksi paikallisilla asukkailla on vapaa metsästyoikeus alueella. Alueen poronhoito huomioidaan lupametsästyksen mitoittamisessa.

Kun huomioidaan edellä kerrotut tosiseikat, kullanhuuhdontaluvassa annetut määräykset ja muualla lainsäädännössä ja muissa luvista annetut velvoitteet, voidaan todeta, että kullanhuuhdontaluvan HL2013:0007 oikeuttamat toimenpiteet eivät yksin taikka yhdessä muiden voimassa olevien vastaavien lupien ja edellä kuvattujen muiden maankäyttömuotojen kanssa heikennä olennaisesti saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu lausunnoissa esiin tulleet seikat sekä alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta.

Lisäksi alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupaehdot niin kyseisellä lupa-alueella kuin läheisyydessäkin turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoltaan ja sijainniltaan rajallisia, eivätkä olennaisesti haittaa saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Kyseisellä alueella ei ole suoraa vesistöyhteyttä. Lupakäsittelyn yhteydessä ei myöskään ole tullut esiin, että alueella aiemmin harjoitetusta toiminnasta olisi aiheutunut mitään sellaisia seikkoja, että luvan myöntämiselle olisi kaivoslain mukaista estettä. Hakija on toiminut kullanhuuhdontaluvan ehtojen mukaisesti.

Lisäksi hakija on osoittanut olevansa kelpoinen hakemaan kullanhuuhdontaluvan muuttamista ja eikä alueella ole selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella muitakaan kaivoslaissa mainittuja luvan myöntämisen esteitä.

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (www.kaivostoiminta.fi/kartta)

Retkeilyreitit ja rakenteet (<http://www.retkikartta.fi/>)

Itä-Lapin luonnonvarasuunnitelma (<http://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/mt/mt58-ita.pdf>)

Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen välinen yhteistyösopimus

(<http://www.metsa.fi/documents/10739/58225d52-500f-481c-9cdc-82a6159f4be7>)

Toimintaan myönnetty ympäristölupa http://tietopalvelu.ahtp.fi/Lupa/Lisatiedot.aspx?Asia_ID=1324468

Selvitys kullanhuudontaluvan HL2013:0007 toiminnasta ja muista lupa-alueen lähistöllä olevista kaivoslain luvista alueiden käyttömuodoista, jotka voivat häiritä saamelaiskulttuuria

Yleistä kullanhuudonnasta

Kullanhuudonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Esimerkiksi vuonna 2000 kullanhuudontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, kun tällä hetkellä vastaava määrä on 229. Hakemuksia on vireillä 84. Hakemuksista yhteensä 30 hakemusta on jatkohakemuksia hakemushetkellä voimassa olleille luville. Näistä 15 kpl on sellaisia, jotka ovat tarkasteluhetkellä voimassa ja sisältyvät siten sekä hakemuksiin että voimassaoleviin lupiin (lähde: Kaivosrekisteri 11.6.2018). Lisäksi kullanhuudontaan varattujen alueiden keskikoko on pienentynyt uuden kaivoslain voimaantulon myötä noin 20 %.

Kullanhuudonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuudonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuudontaa harjoitetaan.

Kullanhuudontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupahakemusalueen kuvaus

Kullanhuudontalupa-alue HL2013:0007 (2,0ha) sijoittuu Lapin paliskunnan alueelle, Vuotson länsipuolelle, Tankajoen lounaispuolelle.

Lapin paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 454000 ha Lapin paliskunnan alueelle sijoittuu 40 kpl lainvoimaisia kullanhuudontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 175 ha. Näistä kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 13,2 ha, 3 kpl. Alueen läheisyydessä on vireillä 10 kpl kullanhuudontalupahakemuksia pinta-alaltaan 62,3 ha. Lisäksi Lapin paliskunnan alueella on malminetsintään oikeuttavia vanhan kaivoslain mukaisia valtauksia noin 890 ha. Nämä eivät sijoitu haettavan lupa-alueen välittömään läheisyyteen.

Luvan mukaisen toiminnan kuvaus

Alueella on tarkoitus harjoittaa koneellista kullanhuudontaa, käsiteltävä maamäärä on enintään 20 000m³ vuodessa. Toimintaan tarvitaan ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa. Toimivaltainen ympäristölupaviranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto. Alueella ei ole suoraa vesistöyhteyttä.

Muut häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä

Lupa-alue kuuluu Metsähallituksen hallinnoimaan metsätalousalueeseen. Metsähallitus ei linjauksensa mukaisesti myy kyseessä olevan alueen läheisyydestä maa-alueita.

Alueella ei ole voimassa olevia vuokrasopimuksia.

Näiden lisäksi Metsähallitus on laatinut paliskuntain yhdistyksen kanssa yhteistyösopimuksen, jossa määritellään Metsähallituksen ja paliskunnan yhteistoiminta erilaisten maankäyttömuotojen yhteydessä.